

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Факультет економіки та бізнесу

кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

ПОГОДЖЕНО
Гарант ОПП
к.е.н., доц. _____ Г.І.Грицаєнко

« ____ » _____ 2019 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав.кафедри підприємництва, торгівлі та
біржової діяльності

к.е.н., доцент _____ Л.О. Болтянська

« ____ » _____ 2019 р.

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО - СИЛАБУС

з дисципліни **«Економіка і організація торгівлі» (обов'язкова)**
(найменування та статус компоненти: обов'язкова або за вибором студента)
для спеціальності **076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»**
за ОПП **«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»**
(шифр, найменування спеціальності, освітньої програми)

форма навчання	<u>денна</u> (денна, заочна)
Кількість кредитів	<u>4 кредитів</u>
Курс	<u>3-й</u>
Семестр	<u>5-й</u>
Змістових модулів (підсумкових модульних контролів) –	<u>2</u>
СРС	<u>100 годин</u>
Форма контролю	<u>екзамен</u> (екзамен або диференційований залік)
Загальна кількість годин	<u>120 годин</u>

2019-2020 н.р.

«Економіка і організація торгівлі». Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» факультету економіки та бізнесу, спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» - Мелітополь: ТДАТУ імені Дмитра Моторного, 2019. – 11с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти – силабус» Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 9 с. та Програми навчальної дисципліни «Економіка та організація торгівлі» підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» – Мелітополь 2019. – 16с.

Розробник(и): Болтянська Л.О., к.е.н., доцент

Рецензент: Тебенко В.М., к.е.н., доцент

Силабус затверджений на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Протокол № 1 від «29 » серпня 2019 року
Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
к.е.н, доцент _____ Л.О. Болтянська

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 076
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» ступеня вищої освіти «Бакалавр»
Протокол № 1 від «25 » вересня 2019 року
Голова, доц. _____ А.А. Костякова

© ТДАТУ, 2019 рік

Курс включає вивчення економічного механізму організації та функціонування торговельного підприємства, використання його ресурсного потенціалу з метою оптимізації економічних результатів торгівельної діяльності.

1. Мета викладання дисципліни

Формування уявлення про економічні засади функціонування торговельного підприємства, оцінювання організації діяльності, його економічних ресурсів, результатів та ефективності функціонування.

2. Завдання вивчення дисципліни

Завданнями вивчення дисципліни є:

- ✓ формування знань щодо сутності ринку товарів і послуг, ролі і значення торгівлі в національній економіці;
- ✓ формування знань особливостей організації діяльності торговельного підприємства та використання його економічних ресурсів;
- ✓ оволодіння методичними підходами до оцінювання економічних ресурсів торговельного підприємства, витрат, результатів та ефективності його діяльності.

3. Результати навчання – компетентності (з урахуванням soft skills)

Програмні результати та компетентності, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

знання	✓ сутність ринку товарів і послуг, роль і значення торгівлі в національній економіці; ✓ економічну характеристику окремих видів торговельної діяльності; ✓ основні напрямки його господарсько-фінансової діяльності; ✓ організаційні структури торгівлі, види та форми торговельної діяльності; ✓ складові ресурсного потенціалу підприємства та шляхи його ефективного використання; ✓ особливості формування товарообороту підприємств оптової і роздрібно торгівлі; ✓ механізм формування економічних результатів господарсько-фінансової діяльності торговельного підприємства; ✓ методичні підходи щодо оцінювання економічних ресурсів торговельного підприємства, витрат та результатів ефективності його діяльності; ✓ шляхи підвищення ефективності господарської діяльності торговельного підприємства.
уміння	✓ застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; ✓ мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами. ✓ використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. ✓ організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. ✓ вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей. ✓ демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати. ✓ володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких,

	торговельних і біржових структур; ✓ використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур; ✓ вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; ✓ оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.
комунікація	донесення до фахівців і нефахівців інформації про місце і значення економічних засад функціонування економіки та організації торговельного підприємства в сучасних умовах.
soft skills	здатність об'єктивно оцінювати механізм діяльності торговельного підприємства в сучасних умовах, уміння визначати та аналізувати показники забезпеченості та ефективності використання наявних ресурсів, результатів їх діяльності, відповідально та об'єктивно оцінювати ситуацію, вміння подання інформації.

Після успішного проходження курсу здобувач вищої освіти володітиме наступними **компетентностями**:

- здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур;
- здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин;
- здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур;
- здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

4. Пререквізити

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни

Статистика
Основи товарознавства
Економіка підприємства

5. Постреквізити

Дисципліни, які спираються на вивчення даної дисципліни

Економіка і організація підприємств малого бізнесу
Електронна комерція
Бізнес-проекування

6. Інформація про викладача

Викладач (-і) Болтянська Лариса Олексіївна, к.е.н., доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності;
<http://feb.tsatu.edu.ua/teacher/boltyanska-larisa-oleksiyivna//>

E-mail викладача larysa.boltianska@tsatu.edu.ua

7. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість			
			годин			бали в
			Лк.	Пр.	СРС	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи підприємства та підприємницької діяльності, товарна і цінова політика, результативність діяльності підприємства.						

1	Лекція 1	Ринок товарів, значення, сутність та функції торгівлі.	2			2
	Семінарське заняття 1	Ринок товарів, значення, сутність та функції торгівлі.		2		2
	Самостійна робота 1	Робота на навчально-інформаційному порталі			8	1
2	Лекція 2	Організація структури торгівлі, види форм суб'єктів торгової діяльності.	2			2
	Практична робота 2	Організація структури торгівлі, види форм суб'єктів торгової діяльності.		2		2
	Самостійна робота 2	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі			8	1
3	Лекція 3	Економічна характеристика роздрібно – торговельних підприємств	2			2
	Практична робота 3	Економічна характеристика роздрібно – торговельних підприємств		4		2
	Самостійна робота 3	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі			8	1
4	Лекція 4	Економічна характеристика оптової торгівлі.	2			2
	Практична робота 4	Економічна характеристика оптової торгівлі.		4		2
	Самостійна робота 4	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі			8	1
5	Лекція 5	Посередницька діяльність торгівлі	2			2
	Практична робота 5	Посередницька діяльність торгівлі		4		2
	Самостійна робота 5	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі			8	1
6-7	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК I			10	
	ПМК I	Підсумковий контроль за змістовий модуль I				10
<i>Всього за змістовий модуль 1</i>			10	16	50	35
Змістовий модуль 2. Ресурсне забезпечення, інвестиційна та інноваційна діяльність підприємства та ефективність його діяльності						
8	Лекція 8	Товарооборот торговельних підприємств.	2			2
	Практична робота 8	Товарооборот торговельних підприємств.		2		2

	Самостійна робота 8	Виконання практичного завдання та робота на навчально-інформаційному порталі			8	1
9	Лекція 9	Характеристика товарних запасів та їх нормування	2			2
	Практична робота 9	Характеристика товарних запасів та їх нормування		2		2
	Самостійна робота 9	Виконання практичного завдання та робота на навчально-інформаційному порталі			8	1
10	Лекція 10	Персонал торгових підприємств, організація оплати праці в торгівлі.	2			2
	Практична робота 10	Персонал торгових підприємств, організація оплати праці в торгівлі.		2		2
	Самостійна робота 10	Виконання практичного завдання та робота на навчально-інформаційному порталі			8	1
11	Лекція 11	Витрати торговельного підприємства	2			2
	Практична робота 11	Витрати торговельного підприємства		4		2
	Самостійна робота 11	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі			8	1
12	Лекція 12	Фінансові результати діяльності торговельних підприємств.	2			2
	Практична робота 12	Фінансові результати діяльності торговельних підприємств.		4		2
	Самостійна робота 12	Виконання практичних завдань, робота на навчально-інформаційному порталі			8	1
13-14	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК II			10	
	ПМК II	Підсумковий контроль за модуль II				10
Всього за змістовний модуль 2			10	14	50	35
Разом ПМК1 та ПМК2			20	30	100	70
Екзамен						30
Разом						100

8. Методи та форми навчання

Форми навчання:

- ✓ за рівнем взаємодії здобувача вищої освіти з викладачем: індивідуальне, групове, колективне;
- ✓ за місцем проведення занять: аудиторне, поза аудиторне

Методи навчання:

- за організацією пізнавальної діяльності: словесні (лекції, дискусії), наочні (презентації), практичні (вправи, виконання завдань по заповненню звітності під час занять, навчальна

- та виробнича практика);
- за видами занять: лекції (лекція-візуалізація, лекція – бесіда); практичні заняття (індивідуальні та групові вправи, тематична дискусія, робота в малих групах);
- ✓ за мотивацією навчально-пізнавальної діяльності (ситуація звернення до життєвого досвіду студентів, заохочення);
- ✓ за контролем ефективності навчально-пізнавальної діяльності (самоконтроль через виконання тестів на навчально-інформаційному порталі, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, ПМК, іспит);
- за формою стимулювання пошукової та дослідницької діяльності (тематичні дискусії, завдання щодо використання мережі Інтернет, публічні промови і презентації, групові та/або індивідуальні проекти, моделі різних форматів професійних ситуацій).

9. Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є важливою складовою навчання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде не атестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані.
- ✓ Дозволяється вільне відвідування лекцій здобувачам за індивідуальним графіком навчання.
- ✓ Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- ✓ Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- ✓ Під час виконання письмових тестових завдань не допустимо порушення академічної доброчесності.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників навчального процесу, дотримуватися дисципліни, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік навчального процесу.

10. Система оцінювання курсу

Щотижнево – бали за роботу на практичних заняттях; в межах кожної теми – бали за самостійну роботу; по завершенню змістового модуля – бали за ПМК; по завершенню семестру – підсумкові бали, у вигляді екзамену.

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань студентів ТДАТУ» за 100-бальною шкалою:

Шкала рейтингу ТДАТУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		Екзамен або диференційований залік
90-100	A	5 (відмінно)
82-89	B	4 (добре)
75-81	C	
67-74	D	3 (задовільно)
60-66		
35-59	FX	2 (незадовільно) (з можливістю повторного перескладання)
0-34	F	2 (незадовільно) (з обов'язковим повторним вивченням курсу)

Критерії оцінювання

Практичні заняття	Частка вірно виконаних завдань
Самостійна робота (СРС)	Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування на НІП ТДАТУ (дві спроби – середній результат)
Підсумково-модульний контроль	Відбувається у вигляді тестових завдань та письмових робіт в кінці вивчення змістових модулів

(ПМК I, II)	<p>Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Повнота розкриття питання (вірні відповіді) ✓ Якість інформації ✓ Самостійність
Екзамен	<p>Підсумковою формою контролю є екзамен, який проводиться виключно у письмовій формі. Максимальна кількість балів – 30. Структура білету включає 2 завдання. Правильна відповідь за категоріальний апарат – 20 балів, практична частина (вирішення 2 задач) – 10 балів.</p>

11. Інформаційні ресурси та пакет дисципліни

Рекомендована література

1. Господарський кодекс України [Текст]: офіц. текст: – Х.: Одиссей, 2007. – 240с. – ISBN 966-633-516-6.
2. Про акціонерні товариства [Текст]: Закон України від 17 вер. 2008 р. №514-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2008, N 50-51, ст. 384.
3. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991р., зі змін. і доп.// посібник з реформування сільськогосподарства та переробних підприємств. - [2-ге вид., доп.]. – К.: ІАЕ УААН, 2000. – С. 204-249
4. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України // Урядовий кур'єр. - 2012.-12 лютого. – №20
5. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців [Текст]: Закон України від 15 трав. 2003 р. №755-IV // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2003, N 31-32, ст. 263.
6. Про холдингові компанії в Україні: Закон України// Відомості Верховної Ради України .- 2001.- № 47. – С513-523
7. Про внесення змін до Закону України «Про якість та безпеку харчових продуктів та продовольчої сировини»: Закон України // Урядовий кур'єр. _ 2005.-26жовтня.-№203
8. Про інноваційну діяльність: Закон України від 25.03.2005 № 2505/IV [Електронний ресурс].- Режим доступу www.rada.gov.ua.
9. Про захист економічної конкуренції: Закон України // Урядовий кур'єр .- 2011.- 21 березня. - №50
10. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні [Текст]: Закон України від 22 березня 2012 р. № 4618-VI // Голос України. – 2012 – 18 квітня, N 70.
11. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 25.03.2005 №2505/IV[Електронний ресурс]. – Режим доступу www.rada.gov.ua.
12. Про оплату праці: Закон України// Закони України. - К.: Ін-т законодавства, 1997. – Т.8.-С.210-218
13. Про стандартизацію: Закон України від травня 2011 р. // Закони України . – Т.10 – С.150-161.
14. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. №2755-VI : за станом на 01.01.2017р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// zakon2.rada.gov.ua](http://zakon2.rada.gov.ua).
15. Андреева Л.О. Ефективність торговельної діяльності аграрних підприємств/ Л.О. Андреева, О.І. Лисак // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс». – 2017. – № 1-2 (33-34). – С. 69-80.
16. Андреева Л.О. Методичні аспекти формування товарної політики підприємства/ Л.О. Андреева //Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс». – 2017. – № 3-4 (35-36).

17. Андреева Л.О. Моделювання конкурентоспроможності продукції / Л.О. Андреева // Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки) – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2014. – № 3 (27). С. 57-59.
18. Андреева Л.О. Моделювання роботи економічного механізму маркетингу / Л.О. Андреева // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) / За ред. М.Ф. Кропивка. – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2013. – № 2 (18), том 5. – с. 7-14
19. Апопій В. В., Міщук І. П., Ребицький В. М. та ін. Організація торгівлі: підручник / І. П. Міщук, В. М. Ребицький та ін.; За ред. В. В. Апопія. - 2-ге вид. – Київ: ЦНЛ, 2005. - 615 с.
20. Апопій В. В. Комерційна діяльність: підруч. / За ред. В. В. Апопія. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Знання, 2008. – 558 с.
21. Балджи М.Д. Економіка і організація торгівлі: навчальний посібник// М.Д.Балджи, І.А.Допіра, В.О. Однолько. – Київ: Кондор-видавництво, 2017.-368с.
22. Болтянська Л.О. Від вибору бізнес-ідеї до її реалізації //Л.О.Болтянська, В.М. Тебенко //Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки) / За ред. Л.В. Синяєвої.- Мелітополь 2017. С. 20-27
23. Болтянська Л.О. Організаційно-економічні основи формування та розвитку аграрного ринку /Л.О.Болтянська //Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки) / За ред. Л.В. Синяєвої.- Мелітополь 2016. - №2 (31). - С. 33-38
24. Болтянська Л.О. Організація самостійної роботи студентів засобами інформаційних технологій/Болтянська Л.О., Болтянський Б.В./ Удосконалення освітньо-виховного процесу в вищому навчальному закладі. Випуск 20 / Збірник науково-методичних праць/ Таврійський державний агротехнологічний університет – Мелітополь, 2017. – 188 с. С 34-39
25. Болтянська Л.О. Проблеми та тенденції розвитку внутрішньої торгівлі Запорізької області [Електронний ресурс] / Л.О. Болтянська, В.М. Тебенко / Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. - №17. Режим доступу до статті: <http://global-national.in.ua/issue - c.525-530>
26. Болтянська Л.О. Сучасні тенденції розвитку підприємництва в Україні / О.І. Лисак, Л.О. Андреева, Л.О. Болтянська / ADVANCES OF SCIENCE. Proceedings of articles the international scientific conference Czech Republic, Karlovy Vary – Ukraine, Kyiv, 28 September 2018. – С. 1357-1366.
27. Болтянська Л.О. Формування ринкової ціни плодової продукції [Текст] / Л. О. Болтянська //Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства / ХНТУСГ. - Харків, 2007. -Вип. 52: Економічні науки. - С. 85-90
28. Болтянська Л.О. Теоретичні засади механізму ціноутворення продукції садівництва// // Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки) №1 (17) Том 2, Мелітополь 2012, с. 54-59
29. Від ідеї до власної справи: Навч. посібник. /А.С.Коноваленко, Л.О.Болтянська, Д.М. Трачова та інш. - Мелітополь.: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2017 – 278с.
30. Власова Н.О. Економіка торгівлі: навч. посіб. / Н.О. Власова, М.В. Чорна, В.А. Гросул та ін. – Х.: ТОВ «Видавництво «СВІТ КНИГ», 2014. - 520 с.
31. Герасимчук З. В. Організація та технологія торгівлі: навч. посіб. / Мін. освіти і науки України. Луцький держ. техн. ун-т / З. В. Герасимчук, Л. Л. Ковальська, І. М. Вахович. – Луцьк: «Надстир'я», 2005. – 324 с.
32. Грицаєнко М. І. Підприємство як джерело інноваційної діяльності в аграрній сфері [Електронний ресурс] / М. І. Грицаєнко // Ефективна економіка. – 2014. – №12. – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/>
33. Економіка підприємства: Навчальний посібник. / Л.О. Болтянська, Л.О. Андреева, О.І. Лисак. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 668 с.
34. Економіка та організація інноваційної діяльності: Навч. посібн. - 1 вид. / В.М. Тебенко / Вид-во: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс». 2014. – 302 с.
35. Економіка торговельного підприємства : курс лекцій / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підпр. і торгівлі ; С.В.

Волошина. – Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2017. – 93 с.

36. Завадських Г.М., Тебенко В.М. Проблеми та тенденції розвитку роздрібної торгівлі Запорізького регіону / Г.М. Завадських, В.М. Тебенко Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки), 2017.- №1 (33).- С.105 - 113.
37. Завадських Г.М., Тебенко В.М. Сучасний стан та перспективи розвитку біржового товарного ринку України // Г.М. Завадських, В.М. Тебенко Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету № 1 (36), 2018. - С.145 - 154.
38. Криковцева Н. О., Козакова О. Б., Саркісян Л. Г. та ін. Комерційна діяльність: навч. посіб. / Н. О. Криковцева, О. Б. Козакова, Л. Г. Саркісян та ін. – К.: ЦУЛ, 2007. – 296 с.
39. Лисак О.І. Перспективи розвитку електронної комерції в Україні / О.І. Лисак / Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки) – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс». – 2017. – №3 (35). – С. 46-55.
40. Лігоненко Л.О. Економіка торговельного підприємства: методика розв'язання практичних завдань: навч. посіб. / Л.О. Лігоненко, І.В. Височин. – К.: КНЕУ, 2010. - 456 с.
41. Лігоненко Л.О. Економіка торгівлі (у рисунках, схемах та таблицях): навч.посіб. / Л.О. Лігоненко, А.М. Носуліч, Н.М. Новікова. - К.: КНЕУ, 2014. - 228с.
42. Мазаракі А.А. Економіка торговельного підприємства / А.А. Мазаракі, Л.О. Логіненко, Н.Н. Ушакова ; під ред. Н.М. Ушакової. - К.: Хрещатик, 1999 . - 800 с.
43. Марцин В.С. Економіка торгівлі: підруч. / В.С. Марцин. – К: Знання, 2006. – 402 с.
44. Марцин В.С. Економіка торгівлі: Підручник. – 2-ге видання. Випр. і доп. – К.: Знання, 2008.- 603 с
45. Мерчандайзинг: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.А. Мазаракі, Н.Б. Ільченко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 292 с.
46. Методичні рекомендації з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності / Наказ Міністерства економіки України від 02.03.2010р. №226. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://me.gov.ua>.
47. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013р. №73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
48. Практикум з економіки підприємства: електр. навч. посіб./ Л.О. Андреева, Л.О.Болтянська, О.І Лисак. // – 2018. – 244 с.
49. Прус Ю. О. Ціни реалізації як чинник підвищення ефективності використання аграрного потенціалу регіону / Ю. О. Прус // Проблеми управління економічним потенціалом регіонів: зб. наук. праць всеукр. наук.-практ. конф. – Запоріжжя: ЗНУ, 2015. – С.37-39.
50. Регіональна економіка: Навчальний посібник. / Г.М. Завадських. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. – 556 с.
51. Статистика: навчальний посібник / Г. П. Педченко. — Мелітополь: Колор Принт, 2018. — 266 с.
52. Степанова Г.С., Вініковецька Ж.С. Економіка торговельного підприємства: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації. – К.: 2006. -274 с
53. Тебенко В.М., Власюк Ю.О., Грибова Д.В., Біляев С.С. Вплив поширення малого бізнесу на динаміку частки витрат на оплату праці у доданій вартості провідних галузей економіки України / В.М Тебенко., Ю.О. Власюк, Д.В. Грибова, С.С. Біляев / Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики №3 (26), 2018. – с.123-132.
54. Ткачук С.В. Торговельне підприємництво [Електронний ресурс]: конспект лекцій для студ. напряму підготовки 6.030510 "Товарознавство і торговельне підприємництво" денної форми навч. / С.В. Ткачук, І.В. Ніколаєнко. - К.: НУХТ, 2014. - 129 с.
55. Фролова Л.В. Економіка торговельного підприємства: компендіум і практикум: навч. посіб. / Л.В. Фролова, Т.В. Кореніцина, Л.В. Шаруга. - Донецьк: ДонНУЕТ, 2013. - 248с.
56. Фролова Л.В. Економіка торгового підприємства: уч. пособ. / Фролова Л.В.,

Головинов Н.И., Воскобоева Е.В., Шаруга Л.В. – Донецк: ДонНУЭТ, 2010. – 274 с.

57. Шабуня О.Н. Экономика торговли: учебно-методический комплекс/ О.Н.Шабуня.- Минск:БГАТУ, 2017.-136с.

58. Яковлев Ю.П. Экономика торговли з використанням інформаційних технологій: навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 376 с.

Яковлев Ю.П. Экономика торговли: Навчальний посібник. – Херсон: Олдіплюс, 2009. – 356 с.

Інформаційні ресурси

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=1153>

2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>

3. Методичний кабінет кафедри підприємництва торгівлі та біржової діяльності.

4. Internet:

<http://rsp.ukrstat.gov.ua/> - Державна служба статистики